

TERMÍN: 28.02.2021

xx27127xx
Recenzia A
Katarína Vančíková
katarina.vancikova@umb.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Katarína Vančíková**NÁZOV MATERIÁLU: **AKO MOŽNO ZAPÁJAŤ DO ONLINE VÝUČBY DETI BEZ INTERNETU**TYP VÝSTUPU*[1]: **Komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - Inštitút vzdelávacej politiky**AUTORI/KY: **Michaela Bednárík, Alexandra Ostertágová;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Str. 21, box 9	Odporúčam upresniť informácie, čo sa týka používania zariadenia. Zvážiť úpravu obsahu štvrtej odrážky „Aj v prípade...“ a zaradenie prvého citátu v poradí „Pre mňa je ten základ sa ...“.)	Na str. 18 sa uvádza, že v zapožičaných zariadeniach neboli hlasové služby dostupné. V kontexte toho vyznievajú identifikované informácie v boxe konfliktne. Ako prínos sa hodnotí práve možnosť spojenia sa s deťmi	Akceptované SIM karty neumožnili hlasové služby; v boxe č. 1 pridaná informácia, že išlo o online hovory. Informácia o

			prostredníctvom hlasových hovorov. Z môjho pohľadu stačí upresniť, že išlo o spojenie cez interaktívne aplikácie.	nedostupnosti hlasových služieb doplnená ja v boxe č. 1 s cieľom podať presnejšiu informáciu od začiatku, aby nedochádzalo k podobným nejasnostiam.
2	Str. 23 – názov a koncepcia kapitoly	Navrhujem v explicitne hovoriť nielen o faktoroch, ale aj prekážkach. Dávam autorkám na zváženie, či to ošetriť len v názve alebo vytvoriť samostatnú časť, kde sa vymenujú zistené prekážky.	Vo vzťahu k cieľu analýzy, ktorý autorky deklarujú na str. 5 sa žiada, aby čitateľ našiel v texte explicitne uvedené prekážky ako sumár zistení, vo svetle ktorých budú lepšie uchopiteľné aj odporúčania. Vo všeobecnosti je kľúčovej oblasti <i>procesuálne aspekty projektu</i> venovaný omnoho väčší priestor ako oblasti <i>aspektov samotnej výučby</i> prostredníctvom poskytnutých zariadení. V prípade, že vznikne časť, kde sa jasne zdefinujú zistené prekážky, odporúčam štruktúrovať cez zistené významové kategórie, ktoré sú implicitne obsiahnuté v kapitole 7. Napr. technické problémy, 2. Kompetencie rodičov a detí a pod.	Akceptované Doplnená podkapitola 7.3
3	Str. 24, Box 11, Proaktívne kontaktovanie detí	Úvaha k interpretácii zistení: Nemohol určitú mieru pasivity na strane detí spôsobiť fakt, že nemali sprístupnené hlasové služby?	Dôvod, prečo žiaci nemali sprístupnené hlasové služby je zrozumiteľne vysvetlený. Čitateľovi (aspoň mne) stále však tento fakt rezonuje a pri interpretácii zistení zohráva rolu. Odporúčam autorkám zvážiť,	Neakceptované Väčšina detí mohla naplno využívať dátové služby (problém s internetovým

			<p>či neuvedú čitateľovi aj túto možnosť ako nazerať na pasivitu žiakov.</p>	<p>pokrytím bol len v niekoľkých prípadoch). To znamená, že deti mohli učiteľky a učiteľov proaktívne kontaktovať - a mnohé to aj robili. Pravdepodobnejšia interpretácia je chýbajúca motivácia, záujem o školu, zaťaženosť inými činnosťami v rámci domácnosti - čo sú bežné ťažkosti, ktoré deti z tohto prostredia zažívajú (ako vieme z iných výskumov a analýz). Naše výsledky poukázali na to, že aj deti, ktoré mali možnosť kontaktovať učiteľov a učiteľky (fungovalo im online spojenie), sa v prípade, že mali nejaký problém, jednoducho neozvali (Box č. 11).</p>
4	Str, 25, box. 11, Proaktívne kontaktovanie rodičov	Odporúčam upraviť podnadpis na Proaktívna podpora rodičov a tiež upraviť vetu za prvou odrážkou, ktorá je len konštatovaním skutočnosti že komunikácia s rodinou je dôležitá. Napr.	Obsah za odrážkami aj v citovaných výrokov je širší než proaktívne kontaktovanie.	<p>Akceptované</p> <p>Namiesto "Proaktívna podpora" odrážka</p>

		Učiteľky a učitelia považovali komunikáciu s rodičmi za dôležitý faktor motivácie detí k učeniu sa.		premenovaná na "proaktívna komunikácia s rodičmi" - čo možno považovať za ešte strešnejší pojem - keďže v niektorých prípadoch išlo skutočne len o kontaktovanie bez podpory (ak napr. učiteľka zavolať mame žiačky, aby ju poslala na online hodinu).
5	Str. 26, odsek 3.	Navrhujem štylistickú úpravu vety na: Flexibilná a intenzívna podpora zo strany vyučujúcich sa ukázala ako významná podmienka	Len riešenie dvojjvýznamu. Jasnejšie vyjadrenie toho, že nešlo o podporu vyučujúcich.	Akceptované Text bol upravený podľa návrhu
6	Str. 26, 4. odsek	Navrhujem, zvýrazniť boltom vetu <i>učiteľky a učitelia využívali v rôznej miere synchronnu a asynchrónnu výučbu</i>	Zvýraznenie kľúčovej myšlienky tak ako v iných odsekoch	Neakceptované Odsek obsahovo nadväzuje na predošlý, v ktorom je zvýraznená hlavná myšlienka informujúca o potrebe flexibilnej a intenzívnej podpory. Uvedená veta ("učiteľky a učitelia využívali v rôznej forme ...") vysvetľuje práve to,

				aké flexibilné nástroje učiteľky a učelia využívali.
7	Str. 28, odsek 3	V súvislosti s pripomienkou č. 2 odporúčam doplniť aj prehľadný zoznam prekážok	Zoznam faktorov môže pomôcť pri nastavovaní podmienok, zreteľný výpočet prekážok môže pomôcť vyvarovať sa problémom.	Akceptované. Text bol upravený.
8	Str. 30, odsek 2	Do vysvetliť vetu <i>Vytvoriť podmienky pre bezpečný výkon tejto úlohy</i>	Nebezpečenstvo rôznych narácií	Akceptované. Do textu bol doplnený prívlastok “pre <i>epidemiologicky</i> bezpečný”.
9	Str. 30, koniec odseku 2	Pýta sa mi tu apel na posilnenie podporných tímov na školách	Bola by škoda, nevyužiť tieto zistenia na opätovný apel na zabezpečenie podporných tímov na školách, bez ktorých nie je možné realizovať individuálnu podporu žiakov. Najmä v súvislosti s myšlienkou kombinovaného vyučovania, kde zdôrazňujeme že deti z MRK by mali mať najmä prezenčnú výučbu je to kľúčové. V texte štúdie tento apel nenachádzam.	Akceptované čiastočne. Personálna podpora bude pravdepodobne nevyhnutná, avšak domnievame sa, že nemusí ísť nevyhnutne iba o odborných zamestnancov/podporné tímy. Zpracovali sme preto všeobecnejšie.
10	Str. 30, ods.3	Konkretizovať podporu	Vzhľadom k tomu, že ide o odporúčanie, treba podať jasnejšiu informáciu o tom,	Akceptované čiastočne.

			o akej podpore je reč. Takto je to v rovine len komunikovania potreby.	V texte sú uvedené dva konkrétne príklady: využitie zamestnancov obce pri zabezpečovaní dištančného vzdelávania a zabezpečenie ochranných pomôcok pre týchto zamestnancov. Doplnili sme ešte tretí ohľadom pomoci so zabezpečením priestorov pri realizácii prezenčného vyučovania pre vybrané skupiny žiakov a žiačok.
11	Str. 30 odporúčania pre zriaďovateľov	Zvážiť vetu <i>Tam, kde to kapacitné možnosti dovoľujú</i>	Kým v odporúčaníach pre iné skupiny je prítomná určitá nekompromisnosť (nutná v záujme detí, ktoré potrebujú podporu), v prípade zriaďovateľov autorky pripúšťajú, že opatrenia majú byť prijaté len za optimálnych podmienok. Ak sa rozhodnú ponechať túto vetu, tak potom treba aj v ostatných prípadoch zmieňovať podmienky, za ktorých majú aktéri možnosť nasledovať dané odporúčanie.	Neakceptované. Časť “tam, kde to kapacitné možnosti dovoľujú” sa vzťahuje na podporné profesie spadajúce pod obec, ktoré (na rozdiel od ministerstva a škôl) nemajú primárne v kompetencii riešenie vzdelávacej oblasti (pracovníci komunitných centier, terénni sociálni pracovníci a členovia

				miestnych občianskych a poriadkových služieb). Preto sa domnievame, že takýto disclaimer je akceptovateľný.
112	Str. 30, posledná odrážka	Navrhujem úpravu hlavnej zvýraznenej myšlienky: <i>Zmapovať a zohľadniť zručnosti.... a podporiť ich rozvoj</i>	Snaha vyhnúť sa tomu, aby riaditelia neobišli autoevalvačné prístupy a nekonali intuitívne.	Akceptované. Text bol upravený.
12	Str. 31, 9.4	Zmeniť podnadpis Pre pedagogických a odborných zamestnancov	Aj vo vzťahu k pripomienke 9 považujem za dôležité, aby sa vyslal cez analýzu jasný impulz, že to, o čom sa tu píše nemôže byť len zodpovednosťou učiteľov. Zvyšuje sa tým tlak na učiteľov, a tým aj ich vzdor voči inkluzívnemu vzdelávaniu ako takému. Nakoniec , aj v tejto analýze sa ukázalo, akú významnú rolu plnili napr. pedagogickí asistenti.	Akceptované. Text bol upravený.
13	Str. 31, posledný odsek	Zvýrazniť boltom prvú vetu	Zvýraznenie kľúčovej myšlienky tak ako v iných odsekoch	Akceptované. Text bol preformátovaný.

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Autorský tím zodpovedne zvažil relevantnosť mojich pripomienok a návrhov a zapracoval ich do finálneho materiálu. Komentár AKO MOŽNO ZAPÁJAŤ DO ONLINE VÝUČBY DETI BEZ INTERNETU považujem za kvalitne spracovaný a prínosný pre odbornú diskusiu v rámci formovania politik zlepšenia prístupu znevýhodnených skupín žiakov k vzdelávaniu, nielen v období pandémie.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.